

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSA Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania E. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 stycznia 2011 r.,

zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 sierpnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z odwołania E. R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wnioskiem ubezpieczonej o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 kwietnia 2010 r. oraz o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 kwietnia 2010 r. wraz z uzasadnieniem, postanowieniem z 17 sierpnia 2010 r. w punkcie 1 oddalił wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 kwietnia 2010 r.; w punkcie 2

odrzucał wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 kwietnia 2010 r. wraz z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny podał, że wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację ubezpieczonej E. R. W dniu 20 maja 2010 r. ubezpieczona nadała na pocztę w B. przesyłkę z wnioskiem o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku z dnia 7 kwietnia 2010 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie jej terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu wniosku i na posiedzeniu 17 sierpnia 2010 r. ubezpieczona podnosiła, że nie stawiła się na posiedzenie Sądu 7 kwietnia 2010 r., ponieważ zgodnie z treścią pouczenia na zawiadomieniu o terminie uznała, że nie musi jechać do [...] na rozprawę. Ponadto uznała, że jej wyjaśnienia w spornej kwestii zamieszczone w apelacji są wystarczające.

Sąd Apelacyjny uznał, że ubezpieczona była prawidłowo zawiadomiona o terminie posiedzenia wyznaczonym na 7 kwietnia 2010 r. i jej nieobecność na tym posiedzeniu nie stanowiła przeszkody do ogłoszenia wyroku stosownie do art. 326 § 2 k.p.c. Uzasadnienie wyroku sporządza się na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji wyroku (art. 328 § 1 zdanie 1 k.p.c.). Ubezpieczona w ustawowym terminie nie zgłosiła wniosku.

Aby uwzględniono jej wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku w trybie art.168 k.p.c. ubezpieczona powinna wykazać, że tej czynności procesowej nie dokonała w terminie bez swojej winy. W istocie przyczyną uchybienia przez skarżącą terminowi określonym w art. 328 § 1 k.p.c. było założenie przyjęte przez ubezpieczoną, że otrzyma z Sądu Apelacyjnego odpis wyroku z uzasadnieniem bez składania wniosku. W konsekwencji nie można uznać, że E. R. uprawdopodobniła, że - pomimo dochowania należytej staranności wymaganej od strony należycie dbającej o swoje sprawy - niemożliwe było dokonanie przez nią w terminie czynności procesowej. Okoliczności takiej nie może bowiem stanowić nieznanomość przepisów postępowania cywilnego przed Sądem Apelacyjnym, w szczególności, gdy - jak w przypadku ubezpieczonej - jest ona wyłącznie spowodowana zaniechaniem uzyskania stosownych informacji. Dotychczasowe

zachowanie w procesie wskazuje, że ubezpieczona jako strona inicjująca postępowanie sądowe w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy jest osobą zdolną do kompetentnego działania. W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i uzasadnienie wyroku z dnia 7 kwietnia 2010 r.

Zażaleniem pełnomocnik ubezpieczonej zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 17 sierpnia 2010 roku w zakresie pkt 2, domagając się jego uchylenia oraz zasądzenia kosztów postępowania w tym zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych. Przedmiotowemu postanowieniu zarzucono (-) naruszenie art. 233 k.p.c., (-) błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 168 § 1 k.p.c., (-) niewłaściwe zastosowanie art. 328 § 1 k.p.c., które przesądziły wynik sprawy. Autor uzasadnienia podniósł, że ubezpieczona cierpi na liczne schorzenia, czego dowodem jest dokumentacja medyczna w aktach sprawy. Zatem, w świetle poważnych dolegliwości zdrowotnych, leżących u podstaw żądania ubezpieczonej, „należy jej osobę zindywidualizować, przez odniesienie miernika ogólnie pojętej „należytej staranności”, oczekiwanej dla przeciętnej osoby, w dbaniu o własne interesy właśnie do niepowtarzalności sytuacji” W opinii Autora zażalenia nie można, jak to uczynił Sąd Apelacyjny, posługiwać się kryterium zasadnym dla oceny czynności osób zdrowych

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu. Sąd drugiej instancji dokonał prawidłowej oceny, a jego rozstrzygnięcie jest słuszne. Ubezpieczona nie zdołała wykazać zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., że wniosku o sporządzenie i przesłanie uzasadnienia nie złożyła w przepisowym tygodniowym terminie bez swojej winy. Prawidłowo Sąd Apelacyjny powołał orzeczenie Sądu Najwyższego z 5 maja 2008 r. I UO 3/08, gdzie mowa jest, że o braku winy można mówić w wypadku choroby strony czy jej pełnomocnika, która uniemożliwia podjęcie działania nie tylko osobiście, ale i skorzystanie z pomocy innych osób, w wypadku klęski żywiołowej, katastrofy, czy w wypadku udzielenia stronie mylnej informacji przez pracownika

sądu (po r. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 1974 r., II CO 18/73, Lex nr 7372; z dnia 26 listopada 1996 r., II CKN 23/96, Lex nr 183026; z dnia 6 października 1998 r., II CKN 8/98, Lex nr 50679; z dnia 12 lutego 1999 r., II UKN 667/98, OSNAPiUS 2000 nr 12, poz. 488-notka; z dnia 17 czerwca 1999 r., I PKN 103/99, OSNAPiUS 2000 nr 19, poz. 719; z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 91/05, Lex nr 186915; z dnia 12 maja 2006 r., V CZ 29/06, Lex nr 200921; z dnia 19 maja 2006 r., III CZ 28/06, Lex nr 188379 z dnia 26 kwietnia 2007 r., III CZ 22/07, Lex nr 319631; z dnia 14 kwietnia 2008 r., II PZ 4/08, Lex nr 470967).

W niniejszej sprawie okoliczności takie nie zachodzą. Niepoparte niczym twierdzenie skarżącej nie może być ocenione jako uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniającej przewrócenie terminu. Choroba jako przesłanka uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniającej wnioszek o przywrócenie terminu procesowego (art. 169 § 2 k.p.c.), wymaga jednoznacznych ustaleń, że wskazana jednostka chorobowa i dotyczące jej leczenia zalecenia medyczne stanowiły niedającą się usunąć przeszkodę w zachowaniu uchybionego terminu. Oznacza to, że nie każda choroba uzasadnia uwzględnienie wniosku o przywrócenie terminu prawa procesowego (art. 169 § 2 k.p.c.), ale jedynie taka, rozumiana jako nadzwyczajne wydarzenie, którego skutków nie można przewyciężyć, może usprawiedliwić niezachowanie terminu. W przeciwnym razie można by blokować postępowanie w sprawie przez cały czas długotrwałej choroby strony powołując się na taką przyczynę (postanowienie SN z dnia 4 lutego 1998 r., II CKN 732/97; postanowienie SN z 22 marca 2005 r. II PZ 5/05). Wbrew twierdzeniom Autora zażalenia z dokumentacji medycznej załączonej w aktach wynika, że schorzenia neurologiczne i kardiologiczno-internistyczne nie są u ubezpieczonej na tyle nasilone, aby utraciła ona zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, jak też ostatnio wykonywanej (k.12 i k.25 akt sprawy). Tym bardziej nie można więc przyjąć, aby schorzenia te uniemożliwiały jej podjęcie właściwych czynności procesowych.

Przytoczone okoliczności uzasadniają oddalenie zażalenia na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.

